Stadskerk Nijmegen (OCP), 8 december 2024, tweede zondag van de Advent; voorganger: ds. Paul Oosterhoff (PKN)

[1e lezing: Maleachi 3, 1-4] (Nieuwe Bijbelvertaling)
1 Let op, ik zal mijn bode zenden; hij zal de weg voor mij effenen. Opeens zal hij naar zijn
tempel komen, de Heer naar wie jullie uitzien, de engel van het verbond naar wie jullie
verlangen. Komen zal hij – zegt de HEER van de hemelse machten. 2 Wie zal die dag kunnen
doorstaan? Wie zal overeind blijven wanneer hij verschijnt? Hij is als het vuur van een smid,
als het loog van een wolwasser. 3 Hij zal zitting houden als iemand die zilver smelt en het
zuivert; de zonen van Levi zal hij zuiveren en zeven als goud en zilver, en dan zullen ze op de
juiste wijze offeren aan de HEER. 4 De offers van Juda en Jeruzalem zullen de HEER met
vreugde vervullen, zoals in vroeger jaren, zoals in de dagen van weleer.

[Epistel: Filippenzen 1, 3-11] (Nieuwe Bijbelvertaling)
3 Ik dank mijn God altijd wanneer ik aan u denk, 4 telkens wanneer ik voor u allen bid. Dat
doe ik vol vreugde, 5 omdat u vanaf de eerste dag tot nu toe hebt bijgedragen aan de
verspreiding van het evangelie. 6 Ik ben ervan overtuigd dat hij die dit goede werk bij u
begonnen is, het ook zal voltooien op de dag van Christus Jezus.
7 Het spreekt vanzelf dat ik zo over u denk, want u allen ligt me na aan het hart. U hebt
immers allen deel aan de genade die mij geschonken is, of ik nu gevangenzit of de waarheid
van het evangelie verdedig. 8 God kan getuigen dat ik naar u allen verlang met de
genegenheid van Christus Jezus. 9 En ik bid dat uw liefde blijft groeien door inzicht en
fijnzinnigheid, 10 zodat u kunt onderscheiden waar het op aankomt. Dan zult u op de dag
van Christus zuiver en onberispelijk zijn, 11 vol van de vruchten van de gerechtigheid, die u
dankt aan Jezus Christus, tot lof en eer van God.

[Evangelie: Lucas 3, 1-6] (Nieuwe Bijbelvertaling)
1 In het vijftiende jaar van de regering van keizer Tiberius, toen Pontius Pilatus Judea
bestuurde, en Herodes tetrarch was over Galilea, zijn broer Filippus over het gebied van
Iturea en Trachonitis, en Lysanias over Abilene, 2 en toen Annas en Kajafas hogepriester
waren, richtte God zich in de woestijn tot Johannes, de zoon van Zacharias. 3 Daar ging
Johannes in de omgeving van de Jordaan verkondigen dat de mensen zich moesten laten
dopen en tot inkeer moesten komen, om zo vergeving van zonden te verkrijgen, 4 zoals
geschreven staat in het boek met de uitspraken van de profeet Jesaja:
‘Luid klinkt een stem in de woestijn: “Maak de weg van de Heer gereed,
maak recht zijn paden!
5 Iedere kloof zal worden gedicht,
elke berg en heuvel geslecht,
kromme wegen recht gemaakt,
hobbelige wegen geëffend;
6 en al wat leeft zal zien hoe God redding brengt.”’

[overweging:]
Adventstijd, tijd van verwachten.
De dagen worden korter en we proberen het donker te verdrijven met een veelheid van lichtjes in en om ons huis. En door onze winkelstraten. We verwachten licht in het duister.
We verwachten pakketdiensten, die ons voorzien van nieuwe spullen om onszelf of andere mee te verwennen.
We verwachten bezoek rond de feestdagen, familie en vrienden, gezelligheid, verbinding in onze kleine kring.

Maar verwachten we ook vrede?
Verwachten we ook gerechtigheid?
Verwachten we ook deze wereld omgekeerd, dat wie altijd in de verdrukking zat, nu ruimte krijgt om op te ademen.
Want daar gaat het toch om bij het kerstfeest, waar we naar toe leven. De komst van Jezus Messias, de komst van de vredevorst, de komst van een nieuwe dag, daarop recht en gerechtigheid de boventoon voeren.
In de Filippensen brief lazen we hoe de schrijver ons opriep om in onze liefde steeds meer te groeien in inzicht en fijnzinnigheid. Een oproep die we vandaag de dag heel hard nodig lijken te hebben, nu je steeds meer het gevoel hebt, dat wat groeit domheid en botheid is.

Nee, het moet juist gaan om inzicht en fijnzinnigheid om te kunnen onderscheiden waar het op aankomt, om zuiverheid, eerlijkheid, om vruchten van gerechtigheid.
Zullen we alles wat op ons afkomt, aan media en politiek, eens meten langs die meetlat van inzicht en fijnzinnigheid, om dan te kunnen onderscheiden waar het op aankomt? Brengt het vrede? Brengt het gerechtigheid? Brengt het eerlijkheid?

Adventstijd is een tijd om te onderscheiden waar het op aankomt.
We lazen in Lucas hoe werd opgeroepen om de beuk erin te gooien: een roepende in de woestijn wordt opgevoerd. Maar eeuwen later lezen we die woorden nog, ze zijn niet verloren gegaan, keer op keer worden ze herhaald.
Maakt de weg van de Heer gereed.
Maak recht zijn paden. Iedere kloof moet worden gedicht, elke berg en heuvel geslecht, kromme wegen rechtgemaakt, hobbelige wegen geëffend.

Toen ik vroeger predikant was in de Noordoostpolder moest ik opboksen tegen hun zelfgenoegzaamheid op dit punt. Ik hoorde ze denken: Nu, dat hebben we in onze polder toch aardig voor elkaar gekregen.
En nog altijd ben ik bang dat we het met onze landbouw-inclusieve- natuur gedachten, letterlijk willen nemen.
Het gaat er natuurlijk om, dat we de adventstijd benutten om de obstakels, die de komst van het Christuskind in ons leven en in onze maatschappij belemmeren, slechten, opruimen.

Onderscheiden waar het op aankomt. Soms moeilijk, maar vaak ook heel duidelijk.
Elke keer dat een mens veroordeeld wordt om zijn of haar afkomst, jood of moslim. weg ermee!
Elke keer dat iemand gediscrimineerd wordt om zijn kleur, zijn geaardheid, zijn geloof weg ermee!
Elke keer dat een motie wordt aangenomen, zodat een groep in onze samenleving moet worden gescreend op hun gedachtegoed weg ermee!
Elke keer dat bureaucratische regeltjes mensen in de verdrukking brengen weg ermee!

Maar soms is het natuurlijk moeilijker, soms is er een kwestie van enerzijds, anderzijds en dan komt het er vooral op aan om te onderscheiden. Wat is de drijfveer? Gaat het om gerechtigheid voor mensen in de knel of gaat het om economisch gewin?
Wereldwijd is er nogal wat chaos. Je kunt het gevoel hebben dat alle berichten over oorlog en ellende je totaal overspoelen.
Voor mij is zo'n adventstijd dan een adempauze, om je weer te focussen waar het nu echt op aankomt.

Wereld wijd is misschien wat te hoog gegrepen, maar het kan ook om je eigen bestaan gaan. Welke heuvels moeten daarin worden geslecht. Welke obstakels zijn er daarin die je de weg naar het Christuskind belemmeren.

Ik kan het voor u niet invullen, soms niet eens voor mijzelf.
Maar ze zijn er wel die belemmeringen, in onszelf in ons leven, die ons beletten om te doen wat we eigenlijk wel weten dat nodig is, die belemmeringen om de liefde de hoofdrol in ons leven te laten spelen.

Om je daar weer op te oriënteren. om je daar weer mee te oefenen is zo'n adventstijd bedoelt, je neemt de tijd om te bezien wat er in deze chaotische wereld, wat misschien ook in je eigen chaotische binnenwereld nu werkelijk van belang is.

Dat brengt me terug bij het glas in loodraam dat ik aan het begin van de dienst liet zien: het oog van de orkaan.

Paul Oosterhoff, pauloosterhoff@planet.nl

In de veelheid van berichten die je kunnen overspoelen, is er soms de stilte en moet je ook zoeken naar mogelijkheden om die stilte te koesteren.
De stilte om te luisteren naar een stem in de woestijn, die oproept om de komst van de vrede vorst in je leven te verwelkomen.

Het gedicht dat ik bij het glas-in-lood maakte is als volgt:

Het is chaos in je hoofd.
Het is chaos in de wereld.
Je zit midden in een verwoestende storm.

Vermalen door de bureaucratie,
geen dak boven je hoofd,
geen uitzicht op verandering.

Of: getroffen door een verwoestende ziekte,
je eigenheid ontnomen in afhankelijkheid.

Of: oorlog en verwoesting op je tv scherm,
berichten van vernietiging van de natuur in je krant.

Je zit midden in een verwoestende storm.

Maar ineens gaat de ergste storm liggen,
in het oog van de orkaan heerst de stilte.

Je weet er zal nog meer komen,
maar voor nu even de ruimte om op adem te komen.

Je verzamelt je krachten
met de moed der hoop.

Je wacht niet lijdzaam af
maar je her-oriënt-eert.

Je verzamelt het lef om te leven.